

Zakon o lokalnoj samoupravi

("Sl.list RCG", br. 42/2003, 28/2004, 75/2005, 13/2006 i "Sl.list CG", br. 88/2009 (pogledaj i čl. 54), 3/2010 38/2012 i 10/2014., Pogledaj drugi zakon - čl. 62 Zakona 57/2014)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Lokalna samouprava obuhvata pravo građana i organa lokalne samouprave da, u granicama utvrđenim zakonom, uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

+ Sudska praksa

Član 2

(1) Lokalna samouprava ostvaruje se u opštini, Glavnom gradu i Prijestonici (u daljem tekstu: opština).

(2) Zakonom o Glavnom gradu može se predvidjeti gradska opština kao poseban vid ostvarivanja lokalne samouprave u okviru Glavnog grada.

+ Vidi: čl. 1. Zakona - 88/2009-25.

Član 3

Lokalna samouprava ostvaruje se na načelima demokratije, decentralizacije, depolitizacije, autonomnosti, zakonitosti, profesionalnosti, efikasnosti rada organa lokalne samouprave i međusobne saradnje države i opštine.

Član 4

(1) U opštini se ostvaruje zadovoljavanje potreba od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo.

(2) Radi stvaranja uslova za što neposrednije i efikasnije vršenje poslova i zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva lokalna samouprava ostvaruje se i u mjesnoj samoupravi.

Član 5

(1) Poslove iz svoje nadležnosti opština vrši preko svojih organa, organa mjesne samouprave i javnih službi, u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima.

(2) Za vršenje poslova organi i javne službe iz stava 1 ovog člana su odgovorni lokalnom stanovništvu.

Član 6

(1) Građani učestvuju u odlučivanju o svojim potrebama i interesima neposredno i preko slobodno izabраниh predstavnika u organima lokalne samouprave.

(2) Stranac može ostvarivati pojedina prava u lokalnoj samoupravi pod uslovima i na način utvrđen zakonom.

+ Vidi: čl. 2. Zakona - 88/2009-25.

Član 7

U vršenju svojih poslova organi lokalne samouprave obezbjeđuju jednaku zaštitu prava i na zakonu zasnovanih pravnih interesa lokalnog stanovništva i pravnih lica.

Član 8

U vršenju poslova lokalne samouprave opština je samostalna i njena prava ne mogu biti uskraćena ili ograničena aktima državnih organa, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim zakonom, u skladu sa Ustavom.

Član 9

- (1) Opština ima imovinu i svoje prihode.
- (2) Imovinom i prihodima opština samostalno raspolaže, u skladu sa zakonom.

Član 10

Opština obezbjeđuje uslove za zaštitu i unapređenje i manjinskih prava, u skladu sa Ustavom, međunarodnim pravnim aktima i posebnim zakonom.

Član 11

- (1) Zabranjeno je političko organizovanje u organima lokalne uprave.
- (2) Zaposlenim u organima lokalne uprave zabranjeno je da u vršenju svojih poslova izražavaju i zastupaju svoja politička uvjerenja.

Član 12

Rad organa lokalne samouprave je javan.

Član 13

U pripremi zakona i drugih akata kojima se utvrđuju položaj, prava i obaveze lokalne samouprave, naročito u oblastima utvrđenim ovim zakonom, obezbjeđuje se izjašnjavanje opština.

Član 14

(1) Opština ima pravo da iskaže svoje mišljenje ili pokrene inicijativu prema nadležnim državnim organima o problemima koji nijesu u okviru njene nadležnosti, ali su od interesa za lokalnu samoupravu.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana nadležni državni organ dužan je da da odgovor opštini.

Član 15

Odnosi između organa opštine i državnih organa zasnivaju se na načelima međusobne saradnje, u skladu sa zakonom.

Član 16

Opštine se mogu slobodno udruživati, u skladu sa ovim zakonom.

Član 17

Opština uživa pravnu zaštitu, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Član 18

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na Glavni grad i Prijestonicu ukoliko ovim i posebnim zakonom nije drukčije određeno.

+ **Vidi: [čl. 3. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Član 19

Pojedini izrazi u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) "**opština, Glavni grad i Prijestonica**" su oblici lokalne samouprave, odnosno jedinice lokalne samouprave;
- 2) "**lokalno stanovništvo**" podrazumijeva sva lica koja su naseljena ili koja imaju nepokretnu imovinu na teritoriji opštine;
- 3) "**građani**" su lica koja su naseljena i žive na teritoriji opštine;
- 4) "**birač**" je lice koje ima pravo da bira i da bude birano za odbornike;
- 5) "**organi lokalne samouprave**" su skupština i predsjednik opštine;
- 6) "**organi lokalne uprave**" su lokalni organi koji obavljaju prvenstveno upravne poslove (sekretarijati, direkcije, uprave);
- 7) "**javne službe**" su ustanove, privredna društva i drugi oblici organizovanja koje osniva opština u cilju pružanja javnih usluga;
- 8) "**lokalni službenici i namještenici**" su zaposleni u organima lokalne uprave;
- 9) "**lokalni javni prihodi**" su prihodi koje opština ostvaruje u skladu sa posebnim zakonima i opštinskim odlukama.

+ **Vidi: čl. 4. Zakona - 88/2009-25.**

II PRAVNI STATUS

Pravno lice

Član 20

Opština ima svojstvo pravnog lica.

Teritorija

Član 21

Opština ima naziv i teritoriju utvrđenu zakonom.

Član 22

Opština ima statut i druge opšte akte.

Simboli

Član 23

- (1) Opština može imati grb i zastavu (u daljem tekstu: simboli).
- (2) Opština može imati i praznik.
- (3) Oblik i sadržina simbola i praznik uređuju se statutom opštine.
- (4) Na odredbe statuta kojim se uređuje oblik i sadržina simbola i praznik saglasnost daje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

+ **Vidi: čl. 5. Zakona - 88/2009-25.**

Član 24

- (1) Upotreba simbola uređuje se aktom skupštine opštine.
- (2) Simboli imaju sadržaje koji odgovaraju istorijskim, kulturnim, prirodnim i drugim obilježjima opštine i ne mogu biti u istovjetnom ili modifikovanom obliku sa državnim, odnosno nacionalnim simbolima, niti sa državnim simbolima drugih država ili sa znakom političke stranke, privrednog društva, ustanove, drugog pravnog lica ili organizacije.

Peč at Član 25

Opština i njeni organi imaju peč at.

Član 26

- (1) Peč at opštine sadrži: naziv "Crna Gora", naziv i sjedište opštine.
- (2) Peč at organa opštine, pored elemenata iz stava 1 ovog člana, sadrži i naziv organa.
- (3) U sredini peč ata je grb opštine, ukoliko je utvrđen.
- (4) Tekst peč ata ispisuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje pitanje peč ata državnih organa.

+ **Vidi: čl. 6. Zakona - 88/2009-25.**

Član 27

Izrada, upotreba, čuvanje i uništavanje peč ata i druga pitanja koja se odnose na upotrebu peč ata, propisuju se posebnom odlukom skupštine opštine.

III POSLOVI LOKALNE SAMOUPRAVE

Vrste poslova

Član 28

- (1) Opština vrši poslove lokalne samouprave koji su od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo.
- (2) Opština vrši i poslove koji su joj zakonom prenijeti ili propisom Vlade povjereni.

+ **Sudska praksa**

1. Sopstveni poslovi

Član 29

- (1) Sopstveni poslovi opštine utvrđuju se zakonom i statutom opštine.
- (2) Poslove iz stava 1 ovog člana opština bliže uređuje svojim aktima i obezbjeđuje uslove za njihovo izvršavanje.

Član 30

Opština može obavljati i druge poslove koji su od interesa za lokalno stanovništvo, koji nijesu u nadležnosti državnih organa ili drugih organa i organizacija.

Član 31

Opština, u skladu sa zakonom i drugim propisima, donosi:

- 1) planove i programe razvoja;
- 2) planove i programe za pojedine upravne oblasti;
- 3) prostorno-urbanističke i druge planove;
- 4) budžet i završni račun budžeta;
- 5) višegodišnji investicioni plan;
- 6) i druge akte, u skladu sa svojim nadležnostima.

+ **Vidi: čl. 7. Zakona - 88/2009-25.**

Član 32

Opština, u skladu sa zakonom i drugim propisom:

- 1) uređuje i obezbjeđuje obavljanje i razvoj komunalnih djelatnosti, održavanje komunalnih objekata i komunalnog reda;

- 2) uređuje i obezbjeđuje obavljanje poslova izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite lokalnih i nekategorisanih puteva, kao i ulica u naseljima;
- 3) uređuje i obezbjeđuje prevoz putnika u gradskom i prigradskom linijskom saobraćaju, autotaksi prevoz i prevoz za sopstvene potrebe;
- 4) uređuje i obezbjeđuje obavljanje saobraćaja na svom području;
- 5) uređuje i obezbjeđuje uslove za izgradnju i korišćenje objekata, kao i uslove za izgradnju i postavljanje pomoćnih objekata i montažnih objekata privremenog karaktera;
- 6) uređuje i obezbjeđuje privođenje namjeni građevinskog zemljišta u skladu sa lokalnim planskim dokumentima i komunalno opremanje građevinskog zemljišta;
- 7) uređuje i obezbjeđuje uslove za razvoj preduzetništva;
- 8) uređuje, obezbjeđuje i stara se o lokalnim dobrima od opšteg interesa;
- 9) obezbjeđuje uslove i stara se o zaštiti životne sredine i pojedinih njenih djelova (kvalitet vazduha, zaštita od buke, upravljanje čvrstim otpadom i dr.);
- 10) uređuje i obezbjeđuje uslove za upravljanje vodama, vodnim zemljištem i vodnim objektima od lokalnog značaja, stara se o njihovoj zaštiti i korišćenju, izdaje vodna akta i vodi propisane evidencije; utvrđuje erozivna područja, protiverozivne mjere i sprovodi zaštitu od erozija i bujica; organizuje i obezbjeđuje obavljanje drugih poslova iz oblasti upravljanja, korišćenja i zaštite voda i vodosnabdijevanja;
- 11) uređuje odnose u oblasti stanovanja i stara se o obezbjeđenju uslova za održavanje stambenih zgrada;
- 12) uređuje, obezbjeđuje i stvara uslove za razvoj kulture i zaštitu kulturne baštine;
- 13) uređuje, organizuje i stvara uslove i stara se o razvoju turizma, kao i razvoju djelatnosti kojima se unaprjeđuje razvoj turizma;
- 14) stvara uslove za razvoj i unaprjeđenje sporta djece, omladine i građana, kao i razvijanje međuopštinske sportske saradnje;
- 15) stvara uslove za korišćenje poljoprivrednog zemljišta i stara se o njegovoj zaštiti;
- 16) u skladu sa mogućnostima, učestvuje u obezbjeđivanju uslova i unaprjeđenju djelatnosti: zdravstvene zaštite, obrazovanja, socijalne i dječije zaštite, zapošljavanja i drugih oblasti od interesa za lokalno stanovništvo i vrši prava i dužnosti osnivača ustanova koje osniva u ovim djelatnostima, u skladu sa zakonom;
- 17) u skladu sa mogućnostima, uređuje i obezbjeđuje rješavanje stambenih potreba lica u stanju socijalne potrebe i lica sa posebnim potrebama i pomaže rad humanitarnih i nevladinih organizacija iz ovih oblasti;
- 18) uređuje i obezbjeđuje uslove za informisanje lokalnog stanovništva;
- 19) uređuje i obezbjeđuje uslove za razvoj bibliotečke i drugih djelatnosti od interesa za lokalno stanovništvo;
- 20) rješava o pravima iz oblasti boračko-invalidske zaštite i vodi evidenciju o korisnicima prava;
- 21) uređuje i obezbjeđuje uslove za zaštitu i spašavanje lokalnog stanovništva od elementarnih nepogoda, požara, eksplozija, havarija i drugih akcidentnih i vanrednih događaja;
- 22) organizuje i sprovodi mjere zaštite stanovništva od zaraznih bolesti;
- 23) stvara uslove za razvoj poljoprivredne proizvodnje (voćarstvo, povrtlarstvo, maslinarstvo i dr.) i obavlja druge poslove iz ove oblasti;

- 24) obezbjeđuje uslove za zaštitu potrošača;
- 25) uređuje način i uslove držanja kućnih ljubimaca, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama, obezbjeđuje uslove za njihovo zbrinjavanje i sprovodi mjere kontrole njihovog razmnožavanja;
- 26) utvrđuje radno vrijeme u određenim djelatnostima i određuje područja u kojima se može obavljati određena djelatnost;
- 27) uređuje i obezbjeđuje uslove za održavanje javnih sajmova lokalnog značaja;
- 28) uređuje način organizovanja javnih radova od lokalnog značaja.

+ Vidi: [čl. 8. Zakona - 88/2009-25.](#)

+ Sudska praksa

Član 33

U okviru sopstvenih nadležnosti, opština vrši i sljedeće poslove:

- 1) upravlja, raspolaže i štiti svoju imovinu i vrši pojedina svojinska ovlašćenja na državnoj imovini, u skladu sa zakonom;
- 2) uređuje, uvodi i utvrđuje visinu sopstvenih prihoda, u skladu sa zakonom;
- 3) organizuje i vrši poslove utvrđivanja, naplate i kontrole sopstvenih prihoda;
- 4) rješava o pravima i obavezama građana i pravnih lica u poslovima iz svoje nadležnosti;
- 5) utvrđuje javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti od lokalnog značaja, u skladu sa zakonom;
- 6) vodi evidencije, u skladu sa zakonom;
- 7) vrši poslove inspeksijskog nadzora i poslove obezbjeđenja komunalnog reda, u skladu sa zakonom;
- 8) organizuje i obavlja poslove pružanja pravne pomoći građanima;
- 9) ustanovljava javna priznanja i nagrade;
- 10) vrši i druge poslove u skladu sa potrebama i interesima lokalnog stanovništva.

+ Vidi: [čl. 9. Zakona - 88/2009-25.](#)

[čl. 1. Zakona - 10/2014-14.](#)

+ Sudska praksa

Član 34

Radi obezbjeđivanja vršenja poslova od neposrednog interesa za lokalno stanovništvo opština osniva:

- 1) organe lokalne uprave;
- 2) javne službe.

+ Vidi: [čl. 10. Zakona - 88/2009-25.](#)

+ Sudska praksa

Član 35

Javne službe iz člana 34 stav 1 tačka 2 ovog zakona opština može osnovati ako je obavljanje djelatnosti nezamjenljiv uslov života i rada lokalnog stanovništva, a zadovoljenje potreba građana u tim djelatnostima se ne može kvalitetno i ekonomično obezbijediti privatnom inicijativom ili na drugi način.

Član 36

Način i uslove obavljanja sopstvenih poslova opština vrši u skladu sa mogućnostima, interesima i potrebama lokalnog stanovništva.

Član 37

Kada ocijeni da je vršenje sopstvenih poslova od zajedničkog interesa za dvije ili više opština, Vlada može da zahtijeva od opština da zajednički obezbijede vršenje tih poslova ili utvrdi javni interes i obezbijedi njihovo vršenje.

2. Preneseni i povjereni poslovi

Član 38

(1) Zakonom se može vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave prenijeti opštini kada se, na taj način, obezbjeđuje njihovo efikasnije i ekonomičnije vršenje.

(2) Propisom Vlade može se vršenje pojedinih poslova iz nadležnosti organa državne uprave povjeriti opštini.

(3) Uslovi pod kojima se prenose, odnosno povjeravaju poslovi opštini uređuju se zakonom.

Član 39

Prenesene poslove u oblastima obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite, socijalne i dječije zaštite, zapošljavanja i drugim oblastima od interesa za lokalno stanovništvo opština vrši u skladu sa posebnim zakonom.

IV IMOVINA OPŠTINE

Član 40

(1) Imovinu opštine čine nepokretne i pokretne stvari, novčana sredstva, hartije od vrijednosti i druga imovinska prava, u skladu sa zakonom.

(2) Opština raspolaze i upravlja svojom imovinom shodno njenoj namjeni, u skladu sa zakonom i dobrom praksom ekonomskog i finansijskog menadžmenta.

(3) Opština i javne službe čiji je ona osnivač dužne su da vode evidenciju o svojoj imovini.

(4) Imovina opštine iskazuje se u skladu sa zakonom.

V ORGANI OPŠTINE

Član 41

(1) Organi opštine su: skupština opštine (u daljem tekstu: skupština) i predsjednik opštine.

(2) Skupština je predstavnički organ građana opštine.

(3) Predsjednik opštine je izvršni organ opštine.

+ Sudska praksa

Član 42

(1) Izbore za skupštinu raspisuje Predsjednik države.

(2) Izbori iz stava 1 ovog člana održavaju se najkasnije 15 dana prije isteka mandata skupštine.

(3) U slučaju da se izbori ne raspišu u skladu sa zakonom, izbore raspisuje Vlada.

+ Vidi: čl. 11. Zakona - 88/2009-25.

tač. 1. Ispravke - 3/2010-28.

Član 43

Građani biraju odbornike skupštine na osnovu slobodnog, opšteg, jednakog i neposrednog biračkog prava, u skladu sa zakonom.

+ **Vidi: čl. 12. Zakona - 88/2009-25.**

1. Skupština

Član 44

- (1) Skupština se bira na vrijeme od četiri godine.
- (2) U skupštinu se bira 30 odbornika i još po jedan odbornik na svakih 5000 birača.

Poslovi skupštine

Član 45

Skupština:

- 1) donosi statut;
- 2) donosi propise i druge opšte akte;
- 3) donosi planove i programe razvoja opštine;
- 4) donosi lokalna planska dokumenta;
- 5) donosi program uređenja prostora;
- 6) donosi budžet i završni račun budžeta;
- 7) donosi plan kapitalnih poboljšanja i investicionu politiku;
- 8) utvrđuje visinu opštinskih poreza, taksa i naknada;
- 9) raspolaže imovinom;
- 10) utvrđuje uslove za osnivanje mjesnih zajednica i daje saglasnost na odluke o osnivanju;
- 11) raspisuje referendum za teritoriju opštine ili za dio teritorije;
- 12) odlučuje o građanskoj inicijativi;
- 13) odlučuje o raspisivanju samodoprinosu za teritoriju opštine;
- 14) osniva javne službe;
- 15) odlučuje o zaduživanju i davanju garancija, u skladu sa zakonom;
- 16) vrši verifikaciju mandata i odlučuje o pravima odbornika;
- 17) bira i razrješava predsjednika skupštine, predsjednika opštine, imenuje sekretara i članove radnih i savjetodavnih tijela;
- 18) podnosi predlog za ocjenu ustavnosti i zakonitosti akata državnih organa, kada ocijeni da je povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu;
- 19) razmatra izvještaje predsjednika opštine;
- 20) donosi poslovnik o svom radu;
- 21) donosi etički kodeks;
- 22) daje autentično tumačenje propisa koje donosi;
- 23) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

+ **Vidi: čl. 13. Zakona - 88/2009-25.**

+ **Sudska praksa**

Način sazivanja i odlučivanja skupštine opštine

Član 45a

(1) Prvu sjednicu novoizabrane skupštine saziva predsjednik skupštine iz prethodnog saziva, najkasnije u roku od 30 dana od dana održavanja izbora.

(2) Ukoliko se sjednica skupštine ne sazove u roku iz stava 1 ovog člana, sjednicu će sazvati Vlada.

+ **Vidi: čl. 14. Zakona - 88/2009-25.**

Član 46

(1) Skupštinu saziva predsjednik skupštine po potrebi, a najmanje jedan put u tri mjeseca.

(2) Predsjednik saziva skupštinu, po sopstvenoj inicijativi, na zahtjev predsjednika opštine, jedne trećine odbornika i po inicijativi građana, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno inicijative.

(3) Potreban broj građana za podnošenje inicijative, u smislu stava 2 ovog člana, utvrđuje se statutom opštine.

(4) Ako skupštinu ne sazove predsjednik skupštine u roku iz stava 2 ovog člana, skupštinu saziva podnosilac zahtjeva odnosno inicijative.

(5) U slučaju iz stava 4 ovog člana skupštinom predsjedava odbornik kojeg odredi podnosilac zahtjeva, odnosno inicijative.

Član 47

(1) Pravo predlaganja odluka, drugih propisa i opštih akata ima predsjednik opštine, odbornik i broj građana utvrđen statutom opštine.

(2) Skupština može da odlučuje ako sjednici prisustvuje većina ukupnog broja odbornika.

(3) Skupština donosi odluke većinom glasova prisutnih odbornika, ukoliko zakonom ili statutom opštine za pojedina pitanja nije predviđena druga većina.

(4) O donošenju statuta opštine odlučuje se većinom glasova ukupnog broja odbornika.

(5) Način rada i odlučivanja skupštine bliže se uređuje poslovníkom.

Član 48

Odbornik ne može biti pozvan na krivičnu odgovornost, pritvoren ili kažnjen za izneseno mišljenje ili glasanje u skupštini.

Radna tijela

Član 49

(1) Radi efikasnog i racionalnog vršenja poslova iz nadležnosti skupštine, obrazuju se odbori i savjeti, kao stalna radna tijela, a mogu se obrazovati i komisije kao povremena radna tijela.

(2) Za članove odbora skupština imenuje odbornike skupštine.

(3) Za članove savjeta i komisija skupština, pored odbornika, imenuje i druga lica.

(4) Odlukom o obrazovanju radnih tijela uređuje se djelokrug i način rada i odlučivanja radnih tijela i druga pitanja od značaja za njihov rad.

Član 50

(1) Statutom ili odlukom skupštine odborima se može povjeriti odlučivanje o pojedinim poslovima iz nadležnosti skupštine.

(2) Poslovi skupštine iz člana 45 tač. 1 do 19 ovog zakona ne mogu se povjeriti odborima.

(3) Odluke odbora stavljaju se na uvid skupštini na prvoj narednoj sjednici.

(4) Ukoliko skupština ocijeni da su odluke odbora nezakonite ili necjelishodne poništiće ih ili ukinuti i odlukom urediti određeno pitanje.

Akti skupštine

Član 51

(1) U vršenju poslova iz svog djelokruga skupština donosi statut, odluke i druge akte.

(2) Statut je osnovni akt kojim se uređuje organizacija, rad i način ostvarivanja lokalne samouprave.

(3) Odlukom se odlučuje o pravima i obavezama građana, osnivaju javne službe i odlučuje o drugim pitanjima, u skladu sa zakonom i statutom opštine.

(4) Rješenjem se odlučuje o pojedinačnim pitanjima, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

(5) Skupština donosi zaključke o pojedinim pitanjima od značaja za utvrđivanje i vođenje politike.

(6) Skupština donosi povelje i preporuke u kojima iznosi svoj stav u odnosu na pojedina sistemska pitanja iz sopstvene nadležnosti, odnosno pitanja koja se odnose na druge organe i javne službe.

(7) Skupština može donositi i druge akte iz svoje nadležnosti.

+ Sudska praksa

Član 52

Statutom opštine se uređuju, naročito: prava i dužnosti opštine i način njihovog ostvarivanja; poslovi i način odlučivanja lokalnog stanovništva; način i uslovi vršenja sopstvenih poslova; organizacija i način rada organa, način donošenja propisa; način vršenja nadzora nad radom organa opštine i javnih službi; način povjeravanja određenih poslova radnim tijelima skupštine; način obezbjeđenja javnosti rada organa i javnih službi; finansiranje; ustanovljenje simbola, praznik opštine i način njegovog obilježavanja i druga pitanja od značaja za funkcionisanje lokalne samouprave.

Predsjednik skupštine

Član 53

(1) Skupština ima predsjednika.

(2) Predsjednika skupštine bira, na predlog jedne trećine odbornika, skupština iz reda odbornika, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

(3) Mandat predsjednika skupštine traje koliko i mandat skupštine.

(4) Funkcija predsjednika je, po pravilu, volonterska.

(5) Predsjednik Skupštine može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran, u skladu sa statutom opštine.

Član 54

(1) Predsjednik skupštine saziva skupštinu, predsjedava i rukovodi njenim radom i stara se o realizaciji njenih odluka i drugih akata.

(2) U slučaju odsutnosti ili spriječenosti predsjednika, skupštinom predsjedava odbornik kojeg odredi predsjednik skupštine.

Sekretar skupštine

Član 55

(1) Skupština ima sekretara.

(2) Sekretara imenuje skupština na predlog predsjednika skupštine.

(3) Mandat sekretara skupštine traje koliko i mandat skupštine.

(4) Sekretar skupštine organizuje i stara se o obavljanju stručnih, administrativnih i drugih poslova za skupštinu i njena radna tijela i vrši druge poslove utvrđene statutom i drugim aktima skupštine.

(5) Za sekretara skupštine može se imenovati lice koje ima završen pravni fakultet, položen stručni ispit za rad u državnim organima i najmanje pet godina radnog iskustva.

(6) Sekretar može biti razriješen i prije isteka mandata ukoliko ne obavlja ili nesavjesno obavlja poslove utvrđene ovim zakonom, statutom i drugim aktima skupštine.

(7) Predlog za razrješenje sekretara skupštine može podnijeti predsjednik skupštine ili najmanje 1/3 odbornika.

(8) Način i postupak razrješenja sekretara skupštine uređuje se statutom.

+ **Vidi: čl. 15. Zakona - 88/2009-25.**

2. Predsjednik opštine

Član 56

(1) Funkcija predsjednika opštine je profesionalna.

(2) Predsjednika opštine bira skupština, na vrijeme od četiri godine, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

(3) Pravo predlaganja kandidata za predsjednika opštine ima najmanje 1/4 odbornika.

(4) U pogledu uslova za izbor predsjednika opštine primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje izbor odbornika i poslanika.

(5) Način i postupak izbora predsjednika opštine uređuje se statutom.

(6) Predsjedniku opštine koji je izabran iz reda odbornika, izborom na funkciju predsjednika opštine prestaje mandat odbornika.

(7) Predsjednik opštine daje pred skupštinom svečanu izjavu:

"Svečano se obavezujem da ću dužnost predsjednika opštine obavljati u skladu sa Ustavom, zakonom i statutom opštine."

+ **Vidi: čl. 16. Zakona - 88/2009-25.**

tač. 2. Ispravke - 3/2010-28.

Poslovi predsjednika opštine

Član 57

Predsjednik opštine:

1) predstavlja i zastupa opštinu;

- 2) predlaže propise i druge akte koje donosi skupština, kao i način rješavanja pojedinih pitanja iz nadležnosti skupštine;
- 3) stara se i odgovoran je za izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata, kao i za sprovođenje strateških dokumenata od državnog značaja;
- 4) stara se i odgovoran je za izvršavanje prenešenih i povjerenih poslova;
- 5) utvrđuje organizaciju i način rada lokalne uprave, po pribavljenom mišljenju glavnog administratora;
- 6) imenuje i razrješava potpredsjednika opštine i glavnog administratora, uz saglasnost skupštine;
- 7) imenuje i razrješava starješinu organa lokalne uprave, stručne i druge službe, direktora agencije i menadžera;
- 8) podnosi skupštini izvještaj o svom radu i radu organa lokalne uprave i službi, najmanje jednom godišnje;
- 9) usmjerava i usklađuje rad organa lokalne uprave, javnih službi i agencija čiji je osnivač, radi efikasnijeg ostvarivanja njihovih funkcija i kvalitetnijeg pružanja javnih usluga, o čemu donosi odgovarajuće akte;
- 10) vrši nadzor nad radom lokalne uprave;
- 11) donosi akte iz svoje nadležnosti i akte u izvršavanju prenesenih i povjerenih poslova, ukoliko posebnim propisom nije drukčije određeno;
- 12) odgovoran je za izvršavanje odluka i drugih akata koje donosi skupština i donosi akte za njihovo izvršavanje;
- 13) donosi akte kojima obezbjeđuje izvršenje budžeta opštine;
- 14) vrši i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i drugim aktima opštine.

+ **Vidi: čl. 1. Zakona - 75/2005-646.**

čl. 17. Zakona - 88/2009-25.

+ Sudska praksa

Član 58

(1) Predsjednik opštine, privremeno, donosi akte iz nadležnosti skupštine, ukoliko skupština nije u mogućnosti da se sastane ili je iz drugih razloga onemogućen njen rad, a njihovim nedonošenjem bi se ugrozio život građana ili imovina veće vrijednosti.

(2) Predsjednik je dužan da akt iz stava 1 ovog člana podnese na potvrdu skupštini na prvoj narednoj sjednici.

(3) Ako skupština ne potvrdi akt iz stava 1 ovog člana ili ga predsjednik ne podnese na potvrdu, taj akt prestaje da važi danom završetka sjednice skupštine.

+ Sudska praksa

Član 59

(1) Za vršenje poslova iz svoje nadležnosti predsjednik opštine odgovara skupštini.

(2) Za vršenje prenesenih i povjerenih poslova predsjednik odgovara i Vladi.

(3) U slučaju nezakonitog vršenja ili nevršenja prenesenih i povjerenih poslova, Vlada obavještava skupštinu i predlaže preduzimanje mjera.

(4) Ukoliko se ne preduzmu mjere iz stava 3 ovog člana, Vlada će upozoriti skupštinu na posledice nepreduzimanja mjera i preduzeti druge aktivnosti, u skladu sa svojim ovlašćenjima.

+ **Vidi: čl. 18. Zakona - 88/2009-25.**

Prestanak mandata predsjednika opštine

Član 60

(1) Predsjedniku opštine prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran: razrješenjem od strane skupštine, razrješenjem od strane Vlade, podnošenjem ostavke i po sili zakona.

(2) Prestanak mandata predsjednika opštine zbog podnošenja ostavke i po sili zakona konstatuje se aktom skupštine.

+ **Vidi: [čl. 19. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Razrješenje predsjednika opštine

+ **Vidi: [čl. 20. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Član 60a

(1) Skupština može razriješiti predsjednika opštine ako:

- u propisanom roku ne predloži budžet i završni račun;
- ne obezbijedi sprovođenje razvojnih planova i programa;
- ne podnese skupštini izvještaj o svom radu i radu organa lokalne uprave i službi;
- ne izvršava sudske odluke;
- ne obezbijedi javnost i transparentnost vršenja poslova iz svoje nadležnosti na način propisan članom 138 stav 1 tačka 2 ovog zakona;
- ne obezbijedi vršenje drugih poslova iz nadležnosti opštine utvrđenih zakonom, statutom i drugim propisima.

(2) Predlog za razrješenje predsjednika opštine može podnijeti najmanje 1/3 odbornika skupštine.

(2) Predsjednik opštine ima pravo da se na sjednici skupštine izjasni o podnijetom predlogu.

(4) Skupština o predlogu za razrješenje predsjednika opštine odlučuje u roku od 30 dana od dana podnošenja predloga, većinom glasova ukupnog broja odbornika.

(5) Način i postupak razrješenja predsjednika opštine uređuje se statutom.

+ **Vidi: [čl. 20. Zakona - 88/2009-25.](#)**

[čl. 1. Zakona - 38/2012-5.](#)

Član 60b

(1) Vlada može razriješiti predsjednika opštine, ako predsjednik opštine, u vremenu dužem od šest mjeseci, ne vrši svoje nadležnosti.

(2) Smatra se da predsjednik opštine ne vrši poslove iz svoje nadležnosti ako ne obezbijedi: izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata, sprovođenje strateških dokumenata od državnog značaj a i ne vrši druge poslove iz svoje nadležnosti, čime se onemogućava ostvarivanje ljudskih sloboda i prava.

(3) Ako predsjednik opštine ne vrši poslove iz stava 2 ovog člana, Vlada će ga upozoriti da u određenom roku preduzme mjere za vršenje poslova iz svoje nadležnosti, o čemu će obavijestiti skupštinu.

(4) Vlada će, na predlog ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave, razriješiti predsjednika opštine ako predsjednik opštine, i nakon upozorenja iz stava 3 ovog člana, ne obezbijedi vršenje poslova iz svoje nadležnosti.

(5) Uz predlog iz stava 4 ovog člana, ministarstvo dostavlja i izjašnjenje predsjednika opštine.

(6) Protiv odluke Vlade o razrješenju predsjednika opštine, predsjednik opštine može podnijeti tužbu Upravnom sudu Crne Gore.

(7) Postupak po tužbi je hitan.

+ **Vidi: čl. 20. Zakona - 88/2009-25.**

Opoziv

Član 61

(1) Građani mogu pokrenuti postupak opoziva predsjednika opštine.

(2) Postupak opoziva može pokrenuti najmanje 20% birača u opštini.

(3) Postupak ponovnog opoziva ne može se pokrenuti prije isteka roka od godinu dana od dana glasanja o ranijem predlogu opoziva.

(4) Postupak opoziva, vrijeme glasanja i druga pitanja u vezi opoziva bliže se uređuju zakonom i statutom opštine.

+ **Vidi: čl. 2. Zakona - 75/2005-646.**

Pitanje povjerenja

Član 62

(1) Predsjednik opštine može postaviti pitanje svog povjerenja građanima.

(2) Pitanje povjerenja predsjedniku opštine može postaviti i skupština, u slučaju kada se uskraćuju prava ili slobode građana, nekvalitetno obavljaju poslovi, neizvršavaju razvojni programi i drugi akti, nanosi znatna materijalna šteta opštini, ne podnese skupštini izvještaj o radu i kada skupština ne potvrdi akt iz člana 58 stav 1 ovog zakona ili ga predsjednik ne podnese skupštini na potvrdu.

(2) Inicijativu za pokretanje postupka nepovjerenja može pokrenuti najmanje jedna trećina odbornika ili najmanje 10% građana u opštini i Vlada.

(4) O podnijetoj inicijativi iz stava 3 ovog člana skupština odlučuje većinom glasova ukupnog broja odbornika, u roku od 30 dana od dana podnošenja inicijative.

Član 63

(1) Ukoliko skupština prihvati inicijativu iz člana 62 stava 3 ovog zakona, pokreće postupak povjerenja predsjedniku opštine.

(2) Odlukom o pokretanju postupka povjerenja utvrđuje se rok glasanja koji ne može biti duži od 60 dana od dana pokretanja postupka i druga pitanja od značaja za glasanje.

Član 64

(1) O nepovjerenju predsjedniku opštine odlučuju građani, u skladu sa zakonom.

(2) Ako je predsjedniku opštine izglasano nepovjerenje, skupština aktom konstatuje prestanak mandata.

(3) Pitanje ponovnog povjerenja predsjedniku opštine ne može se postaviti u roku od godinu dana od dana glasanja o nepovjerenju.

+ **Vidi: čl. 3. Zakona - 75/2005-646.**

Ostavka

Član 65

(1) Predsjednik opštine može podnijeti ostavku.

(2) O ostavci predsjednik opštine obavještava skupštinu.

Prestanak mandata po sili zakona

Član 66

Predsjedniku opštine prestaje mandat po sili zakona:

- 1) istekom mandata;
- 2) kada se utvrdi da je pravosnažnom odlukom lišen poslovne sposobnosti;
- 3) kada je pravosnažno osuđen za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije;
- 4) kada je pravosnažno osuđen na kaznu zatvora dužu od šest mjeseci; promjenom mjesta prebivališta;
- 5) u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Član 67

Kada predsjedniku opštine, u slučajevima utvrđenim zakonom, prestane mandat, funkciju predsjednika, do izbora novog predsjednika opštine, vrši potpredsjednik opštine.

+ **Vidi: [čl. 21. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Član 68

- brisan -

+ **Vidi: [čl. 22. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Potpredsjednik opštine

Član 69

- (1) Opština ima jednog ili više potpredsjednika.
- (2) Mandat potpredsjednika traje koliko i mandat predsjednika opštine, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.
- (3) Potpredsjednik zamjenjuje predsjednika opštine u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti i vrši druge poslove koje mu predsjednik povjeri.

+ **Vidi: [čl. 4. Zakona - 75/2005-646.](#)**

[čl. 23. Zakona - 88/2009-25.](#)

3. Lokalna uprava i javne službe

Vrste organa lokalne uprave

Član 70

- (1) Za vršenje poslova uprave obrazuju se organi lokalne uprave (sekretarijati, uprave, direkcije, biroi i sl.).
- (2) Za vršenje specifičnih poslova osniva se komunalna policija, posebne službe i centri.
- (3) Za vršenje poslova koji zahtijevaju posebna stručna znanja i samostalnost u radu mogu se, odlukom predsjednika opštine osnivati agencije.

+ **Vidi: [čl. 24. Zakona - 88/2009-25.](#)**

+ **[Sudska praksa](#)**

3.1. Poslovi organa lokalne uprave

Poslovi lokalne uprave

Član 71

Lokalna uprava:

- 1) izvršava zakone, druge propise i opšte akte;
- 2) priprema nacрте odluka i drugih akata koje donose organi lokalne samouprave;
- 3) vrši upravni nadzor;

- 4) vrši stručne i druge poslove koje joj povjere organi lokalne samouprave;
 - 5) rješava u prvostepenom upravnom postupku o pravima i obavezama građana, pravnih i drugih lica;
 - 6) vodi javne i druge evidencije propisane zakonom i opštim aktima organa lokalne samouprave;
 - 7) rješava u prekršajnom postupku, u skladu sa zakonom;
 - 8) vrši i druge poslove utvrđene statutom i drugim aktima.
- + **Vidi: [čl. 25. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Upravni nadzor

Član 72

Organi lokalne uprave vrše upravni nadzor, i to:

- 1) nadzorom nad zakonitošću akata javnih službi kojima se rješava o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i pravnih lica;
- 2) nadzorom nad zakonitošću i cjelishodnošću rada javnih službi;
- 3) inspekcijskim nadzorom.

Član 73

U obavljanju upravnog nadzora organi lokalne uprave:

- 1) predlažu predsjedniku opštine obustavljanje od izvršenja opštih akata ili pojedinih njihovih odredbi koje nijesu u saglasnosti sa statutom i drugim aktima organa lokalne samouprave, do okončanja postupka ustavnosti i zakonitosti opštih akata;
 - 2) pokreću inicijativu za ocjenu ustavnosti i zakonitosti opštih akata javnih službi;
 - 3) nalažu mjere za izvršavanje utvrđenih obaveza;
 - 4) predlažu mjere za prevazilaženje problema, odnosno otklanjanje propusta u radu;
 - 5) pokreću inicijativu za izmjenu propisa;
 - 6) podnose zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, krivičnu prijavu ili prijavu za privredni prestup;
 - 7) obavještavaju druge organe, ako postoje razlozi za preduzimanje mjera iz njihovih nadležnosti;
 - 8) preduzimaju druge mjere predviđene posebnim propisima.
- + **Vidi: [čl. 26. Zakona - 88/2009-25.](#)**

3.2. Organizacija lokalne uprave

Glavni administrator

Član 74

(1) Glavni administrator koordinira rad organa lokalne uprave i službi, stara se o zakonitosti, efikasnosti i ekonomičnosti njihovog rada, daje stručna uputstva i instrukcije o načinu postupanja u vršenju poslova, daje mišljenje na akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova organa lokalne uprave i službi i vrši druge poslove koje mu povjeri predsjednik opštine.

(2) Glavni administrator ima ovlašćenja drugostepenog organa u upravnim stvarima iz nadležnosti opštine.

(3) Za vršenje poslova glavnog administratora može se obrazovati služba.

+ **Vidi: [čl. 27. Zakona - 88/2009-25.](#)**

+ **Sudska praksa**

Član 75

(1) Glavni administrator imenuje se na osnovu javnog oglašavanja, na vrijeme od četiri godine.

(2) Za glavnog administratora može biti imenovano lice koje ima završeni pravni fakultet, položen ispit za rad u državnim organima i najmanje pet godina radnog iskustva.

(3) Glavni administrator za svoj rad i rad svoje službe odgovara predsjedniku opštine i skupštini.

+ **Vidi: čl. 5. Zakona - 75/2005-646.**

čl. 28. Zakona - 88/2009-25.

+ Sudska praksa

Član 76

(1) Glavni administrator može biti razriješen dužnosti ukoliko ne vrši ili nesavjesno vrši poslove iz člana 74 ovog zakona.

(2) Način i postupak razriješenja glavnog administratora uređuju se statutom.

(3) U postupku razriješenja glavni administrator ima pravo da se na sjednici skupštine izjasni o razlozima razriješenja.

+ **Vidi: čl. 29. Zakona - 88/2009-25.**

3.3. Starješina organa lokalne uprave

Član 77

(1) Radom organa lokalne uprave rukovodi starješina organa.

(2) Starješina organa se postavlja na osnovu javnog konkursa, na vrijeme od četiri godine.

(3) Starješina organa za svoj rad i rad organa kojim rukovodi odgovara predsjedniku opštine.

(4) Starješina organa donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, uz saglasnost predsjednika opštine, odlučuje o izboru i raspoređivanju službenika i namještenika i vrši druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima.

(5) Uslovi, način i postupak utvrđivanja odgovornosti starješine organa uređuju se statutom, u skladu sa zakonom.

+ **Vidi: čl. 30. Zakona - 88/2009-25.**

+ Sudska praksa

3.4. Ostale službe opštine

Menadžer

Član 78

(1) Opština može imati menadžera.

(2) Menadžer koordinira rad na pripremi i realizaciji razvojnih programa i projekata kojima se: podstiče ekonomski razvoj, obezbjeđuje zaštita životne sredine, održivi razvoj, podstiču preduzetničke inicijative, privatno-javna partnerstva i iniciraju izmjene propisa u cilju stvaranja podsticajnog ambijenta za razvoj lokalne samouprave.

(3) Menadžera postavlja i razrešava predsjednik opštine.

(4) Menadžer se postavlja na osnovu javnog oglašavanja na neodređeno vrijeme.

(5) Menadžer najmanje jedanput godišnje podnosi izvještaj o svom radu predsjedniku opštine.

(6) Menadžer odgovara za svoj rad predsjedniku opštine.

+ **Vidi: [čl. 31. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Komunalna policija

Član 79

(1) Opština ima službu za vršenje komunalnog nadzora (u daljem tekstu: komunalna policija).

(2) Komunalna policija obezbjeđuje komunalni red u oblasti parkiranja, deponovanja otpada, snabdijevanja vodom, odvođenja otpadnih i atmosferskih voda, javne čistoće, javne rasvjete, održavanja pijaca, parkova, zelenih površina, saobraćajnih oznaka i signalizacije, sahranjivanja, lokalnih puteva, buke, radnog vremena, prevoza putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju, auto taksi prevoza, pruža informativne usluge građanima i vrši druge poslove iz nadležnosti opštine propisane zakonom i odlukom skupštine.

+ **Vidi: [čl. 32. Zakona - 88/2009-25.](#)**

+ **Vidi: [čl. 62. Zakona - 57/2014.](#) - Stav 2 prestaje da važi 3. oktobra 2015. godine**

Član 80

(1) U pogledu prava i dužnosti i postupka vršenja poslova komunalne policije shodno se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuje inspekcijska kontrola i drugi propisi.

(2) Komunalna policija ima legitimacije, službena odijela i oznake.

(3) Oblik i sadržinu legitimacija, oznake, izgled, sadržaj i korišćenje uniforme i druga pitanja od značaja za rad komunalne policije propisuje skupština opštine.

+ **Vidi: [čl. 62. Zakona - 57/2014.](#) - Član prestaje da važi 3. oktobra 2015. godine**

+ **[Sudska praksa](#)**

Služba zaštite

Član 81

(1) Opština ima službu zaštite.

(2) Služba zaštite obezbjeđuje spašavanje i zaštitu imovine i lica od požara, eksplozija, havarija i drugih akcidentnih i vanrednih situacija.

(3) Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada službe zaštite vrši predsjednik opštine.

Informacioni centar

Član 82

(1) Organi opštine, javne službe i pravna lica koji vrše javna ovlašćenja i pružaju javne usluge građanima, u obavljanju svojih poslova i zadataka, koriste sredstva savremene informacione i komunikacione tehnologije.

(2) Sredstva iz stava 1 ovog člana pribavljaju se i koriste u skladu sa jedinstvenim standardima propisanim na nivou Crne Gore.

(3) Opština osniva informacioni centar za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana.

+ **Vidi: [čl. 33. Zakona - 88/2009-25.](#)**

3.5. Pravila upravnog postupka

Primjena upravnog postupka

Član 83

U postupku pred opštinskim organima i javnim službama koje vrše javna ovlašćenja primjenjuju se propisi o upravnom postupku.

Sukob nadležnosti

Član 84

(1) Sukob nadležnosti između organa lokalne uprave rješava glavni administrator.

(2) Sukob nadležnosti između organa lokalne uprave, javnih službi i pravnih lica kojima je odlukom skupštine povjereno vršenje određenih poslova rješava predsjednik opštine.

+ Sudska praksa

Izuzeće

Član 85

(1) O izuzeću službenika u organima lokalne uprave odlučuje starješina organa lokalne uprave.

(2) O izuzeću starješine organa lokalne uprave i glavnog administratora odlučuje predsjednik opštine.

+ Vidi: čl. 34. Zakona - 88/2009-25.

4. Pravni status funkcionera i službenika

Lokalni funkcioneri

Član 86

Predsjednik i potpredsjednik opštine, predsjednik skupštine i glavni administrator su lokalni funkcioneri.

Član 87

(1) Zaradu i druga prava po osnovu rada lokalni funkcioneri ostvaruju u skladu sa zakonom i propisima skupštine opštine.

(2) Predsjednik skupštine opštine koji funkciju vrši volonterski ima pravo na naknadu za vrijeme vršenja funkcije, u skladu sa propisom skupštine.

Lokalni službenici

Član 88

(1) Zaposleni u organima lokalne uprave su lokalni službenici i namještenici koji profesionalno obavljaju poslove iz nadležnosti lokalne samouprave.

(2) Lica iz stava 1 ovog člana zapošljavaju se na osnovu javnog oglašavanja.

(3) Službena zvanja i uslove za njihovo vršenje propisuje Vlada.

+ Sudska praksa

Član 89

Licima zaposlenim u lokalnoj upravi i javnim službama ne može prestati služba niti se može pogoršati položaj zbog članstva u političkoj ili sindikalnoj organizaciji.

Član 90

U pogledu pravnog statusa lokalnih funkcionera, lokalnih službenika i namještenika shodno se primjenjuju propisi kojima se uređuje status državnih funkcionera, državnih službenika i namještenika, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

+ Vidi: čl. 35. Zakona - 88/2009-25.

+ Sudska praksa

Klauzula konflikta interesa

Član 91

(1) Poslovi predsjednika i potpredsjednika opštine i glavnog administratora nespojivi su sa funkcijom odbornika i članstvom u organima upravljanja javnih službi čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave.

(2) Poslovi starješine organa lokalne uprave i rukovodilaca javnih službi čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave nespojivi su sa funkcijom odbornika i članstvom u organima upravljanja javnih službi.

(3) Lica iz stava 1 ovog člana ne mogu biti angažovana od javnih službi, pravnih i fizičkih lica za obavljanje bilo kojih poslova koji su povezani sa poslovima organa lokalne samouprave i u funkciji su ostvarivanja njihovih prava i interesa pred lokalnim organima.

+ **Vidi: [čl. 36. Zakona - 88/2009-25.](#)**

+ **[Sudska praksa](#)**

VI FINANSIRANJE OPŠTINA

-podnaslov brisan-

+ **Vidi: [čl. 37. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Član 92

Opština obezbijeduje prihode za finansiranje sopstvenih poslova iz sljedećih izvora:

- 1) lokalnih poreza, taksa i naknada, koje opština uvodi u skladu sa zakonom;
- 2) ustupljenih poreza i naknada, u visini utvrđenoj posebnim zakonom;
- 3) dotacija iz budžeta Crne Gore;
- 4) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

+ **Vidi: [čl. 38. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Član 93

Opštini se obezbijeduju sredstva za obavljanje prenesenih i povjerenih poslova iz budžeta Crne Gore.

+ **Vidi: [čl. 39. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Član 94

(1) Opština ima svoj budžet.

(2) Budžetom opštine iskazuju se sva primanja koja pripadaju opštini i svi izdaci iz njene nadležnosti.

+ **Vidi: [čl. 40. Zakona - 88/2009-25.](#)**

VII MJESNA SAMOUPRAVA

Mjesne zajednice

Član 95

U mjesnoj zajednici građani odlučuju i učestvuju u odlučivanju o ostvarivanju lokalnih potreba i interesa u oblastima: uređivanja naselja, stanovanja, zaštite potrošača, kulture, fizičke kulture, zaštite i unapređivanja životne sredine, kao i drugim oblastima života i rada, u skladu sa statutom.

+ **Vidi: [čl. 6. Zakona - 75/2005-646.](#)**

Član 96

(1) Građani osnivaju mjesnu zajednicu u skladu sa zakonom.

(2) Odlukom skupštine opštine uređuju se uslovi osnivanja, poslovi, organi i postupak izbora, organizacija i rad organa, način odlučivanja, finansiranja i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, skupština može, kada je to neophodno radi ostvarivanja prava i dužnosti građana, privremeno do samoorganizovanja, obrazovati mjesne zajednice.

Član 97

Sredstva za zadovoljavanje potreba lokalnog stanovništva u mjesnoj zajednici obezbjeđuju se iz:

- 1) prihoda opštine, koji se ustupaju mjesnoj zajednici;
- 2) sopstvenih sredstava lokalnog stanovništva, koja udružuju neposredno, putem samodoprinosu ili na drugi način;
- 3) sredstava koja, za aktivnosti određenog oblika lokalne samouprave, mogu dati zainteresovana pravna i fizička lica;
- 4) naknada za usluge koje, svojim aktivnostima, ostvaruje mjesna zajednica;
- 5) poklona, donacija i drugih sredstava.

Član 98

- (1) Registar mjesnih zajednica vodi nadležni opštinski organ.
- (2) Upisom u registar mjesna zajednica stiče svojstvo pravnog lica.
- (3) Obrazac i način vođenja registra mjesnih zajednica utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave.

Mjesni centar

+ Vidi: [čl. 7. Zakona - 75/2005-646.](#)

[čl. 41. Zakona - 88/2009-25.](#)

Član 98a

(1) Radi ostvarivanja zajedničkih potreba i interesa građana u oblastima iz člana 95 ovog zakona, na području više teritorijalno povezanih i razvojno i ekonomski međusobno upućenih mjesnih zajednica, može se osnovati mjesni centar.

(2) Inicijativu za osnivanje mjesnog centra može podnijeti nadležni organ jedne ili više mjesnih zajednica iz stava 1 ovog člana.

- (3) Inicijativa za osnivanje mjesnog centra sadrži:
- naziv i sjedište;
 - razloge za osnivanje;
 - način finansiranja;
 - druga pitanja od značaja za rad mjesnog centra.

+ Vidi: [čl. 7. Zakona - 75/2005-646.](#)

[čl. 42. Zakona - 88/2009-25.](#)

Član 98b

(1) Mjesni centar se osniva odlukom skupštine opštine.

(2) Odluka o osnivanju mjesnog centra sadrži:

- naziv i sjedište;
- način predstavljanja i zastupanja mjesnog centra do izbora;
- organe mjesnog centra;
- vrstu, obim i način obavljanja poslova;

- način finansiranja;
- odgovornost za vršenje poslova;
- javnost rada;
- druga pitanja od značaja za rad mjesnog centra.

+ **Vidi: [čl. 7. Zakona - 75/2005-646.](#)**

[čl. 43. Zakona - 88/2009-25.](#)

Član 98v

Organi mjesnog centra su savjet mjesnog centra i predsjednik savjeta mjesnog centra.

+ **Vidi: [čl. 7. Zakona - 75/2005-646.](#)**

[čl. 44. Zakona - 88/2009-25.](#)

Član 98g

(1) Članove savjeta mjesnog centra biraju organi mjesnih zajednica sa područja za koje se osniva mjesni centar.

(2) Savjet mjesnog centra ima predsjednika, koji predstavlja mjesni centar, predsjedava sjednicama savjeta i koordinira realizaciju utvrđenih planova i programa.

(3) Predsjednika savjeta mjesnog centra bira savjet iz reda svojih članova.

(4) Na pitanja koja se tiču postupka, načina izbora i razrješenja članova savjeta mjesnog centra i predsjednika savjeta mjesnog centra, shodno se primjenjuju odredbe propisa o mjesnim zajednicama.

(5) Druga pitanja u vezi sa radom mjesnog centra bliže se uređuju statutom i odlukom skupštine opštine.

+ **Vidi: [čl. 7. Zakona - 75/2005-646.](#)**

[čl. 45. Zakona - 88/2009-25.](#)

Član 98d

(1) Mjesni centar može da ima stručnu službu.

(2) Radom stručne službe rukovodi sekretar.

(3) O izboru sekretara mjesnog centra odlučuje savjet mjesnog centra.

+ **Vidi: [čl. 7. Zakona - 75/2005-646.](#)**

[čl. 46. Zakona - 88/2009-25.](#)

Član 98đ

Za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti lokalne i državne uprave, a naročito kad se tiču ostvarivanja prava i potreba građana, organi državne i lokalne uprave mogu organizovati rad u mjesnom centru, u skladu sa zakonom i statutom.

+ **Vidi: [čl. 7. Zakona - 75/2005-646.](#)**

[čl. 47. Zakona - 88/2009-25.](#)

Član 98e

(1) Mjesni centar se upisuje u registar.

(2) Registar iz stava 1 ovog člana vodi nadležni opštinski organ.

(3) Upisom u registar mjesni centar stiče svojstvo pravnog lica.

+ **Vidi: [čl. 7. Zakona - 75/2005-646.](#)**

VIII UČEŠĆE GRAĐANA U OSTVARIVANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 99

(1) Opština stvara uslove, podstiče i pomaže učešće lokalnog stanovništva u ostvarivanju lokalne samouprave putem različitih oblika učešća stanovništva u izjašnjavanju i odlučivanju o poslovima od zajedničkog interesa.

(2) U cilju zadovoljavanja kulturnih, sportskih, obrazovnih, zdravstvenih, informativnih i drugih potreba, lokalno stanovništvo učestvuje u organima upravljanja javnih službi i drugim pravnim licima koja vrše javna ovlašćenja i pružaju usluge građanima, na način utvrđen posebnim zakonima i drugim propisima.

1. Oblici učešća građana

Član 100

(1) Oblici neposrednog učešća građana u izjašnjavanju i odlučivanju su: inicijativa, građanska inicijativa, zbor građana, referendum (mjesni i opštinski) i drugi oblici izjašnjavanja i odlučivanja utvrđeni statutom.

(2) Statutom, u skladu sa zakonom, bliže se uređuje način i postupak učešća lokalnog stanovništva u izjašnjavanju i odlučivanju o poslovima od zajedničkog interesa.

Inicijativa

Član 101

(1) Građani imaju pravo da pokrenu inicijativu pred nadležnim organima radi razmatranja i odlučivanja o određenim pitanjima od interesa za lokalno stanovništvo.

(2) O podnijetoj inicijativi nadležni organ je dužan da zauzme stav i u roku od 30 dana o tome obavijesti podnosioca inicijative.

(3) Ako organ ne postupi po inicijativi iz stava 1 ovog člana, podnosilac inicijative može da se obrati predsjedniku opštine ili skupštini.

Građanska inicijativa

Član 102

(1) Građani imaju pravo na građansku inicijativu.

(2) Građanskom inicijativom se predlaže donošenje ili promjena akta kojim se uređuju značajna pitanja iz nadležnosti lokalne samouprave.

(3) Statutom se utvrđuju pitanja o kojima se može pokrenuti građanska inicijativa, potreban broj potpisa građana za pokretanje inicijative, postupak po inicijativi i druga pitanja od značaja za građevinsku inicijativu.

(4) Ako nadležni organ ne prihvati građansku inicijativu, o pitanju o kojem se pokrenula građanska inicijativa može se raspisati referendum koji će se održati u roku od 90 dana od dana donošenja odluke.

Zbor građana

Član 103

(1) Zbor građana, većinom glasova prisutnih građana, usvaja zahtjeve i predloge i upućuje ih nadležnom organu.

(2) Organi lokalne samouprave dužni su da, u roku od 60 dana od dana održavanja zbora građana, razmotre zahtjeve i predloge i o njima obavijeste građane.

(3) Način sazivanja zbora građana, način rada i odlučivanja uređuje se statutom opštine ili posebnim aktom.

Mjesni referendum

Član 104

(1) Na mjesnom referendumu građani sa dijela teritorije opštine se izjašnjavaju o pitanjima iz nadležnosti lokalne samouprave.

(2) Zakonom, odnosno statutom se utvrđuje o kojim pitanjima će se građani izjašnjavati mjesnim referendumom, kao i postupak raspisivanja i sprovođenja tog referenduma.

Opštinski referendum

Član 105

Opštinski referendum se može raspisati radi prethodnog izjašnjavanja građana na teritoriji opštine o pojedinim pitanjima iz nadležnosti lokalne samouprave u slučajevima, na način i po postupku utvrđenim statutom opštine, u skladu sa zakonom.

2. Drugi oblici izjašnjavanja građana

Član 106

Pored oblika neposrednog odlučivanja i izjašnjavanja, građani mogu učestvovati u ostvarivanju lokalne samouprave i putem peticija, predloga i žalbi, u skladu sa statutom opštine.

Pravo na građansku žalbu ili peticiju

Član 107

(1) Svako ima pravo da podnese građansku žalbu ili uputi peticiju organima lokalne samouprave, kao i da od organa traži obavještenja iz njihovog djelokruga rada.

(2) Postupak podnošenja i postupanja organa po građanskoj žalbi i peticiji, bliže se uređuje statutom opštine.

(3) Organi kojima su upućeni zahtjevi iz stava 1 ovog člana dužni su da donesu odluku, odnosno daju obavještenje u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva.

Plan i program učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova

Član 108

(1) U cilju učešća lokalnog stanovništva u donošenju odluka od neposrednog i zajedničkog interesa, skupština posebnom odlukom uređuje način i postupak učešća stanovnika u vršenju javnih poslova.

(2) Odlukom iz stava 1 ovog člana uređuju se: oblici, mehanizmi (anketiranje, medija planovi, table za obavještanje, kutije primjedbi, predloga i sugestija, web sajtovi, dežurni telefoni, organizovanje radionica u mjesnim zajednicama, informacioni centri, gostovanja predavača, stručni skupovi i okrugli stolovi i sl.), subjekti, postupci, rokovi i načini učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova, izvještaj o uspješnosti postupka i druga pitanja od značaja za aktivnosti lokalnog stanovništva u donošenju odluka.

Član 109

(1) Prije donošenja programa razvoja opštine, prostornih i urbanističkih planova, budžeta i opštih akata kojima se utvrđuju prava i obaveze građana, opština će utvrditi plan učešća građana u donošenju odluka i odrediti organ koji će sprovesti javnu raspravu.

(2) Javna rasprava se može sprovesti i povodom drugih akata kojima se odlučuje o pitanjima od značaja za lokalno stanovništvo, u skladu sa statutom i odlukom opštine.

(3) Javna rasprava ne može trajati kraće od 15 dana.

Član 110

Učešće lokalnog stanovništva u odlučivanju u poslovima iz člana 109 ovog zakona obezbjeđuju se, naročito:

- 1) da se prije utvrđivanja nacrtu planova i programa razvoja opštine, budžeta i opštih akata, kojima se utvrđuju prava i obaveze građana, svim građanima, organima uprave, pravnim i fizičkim licima, nevladinim organizacijama i drugim zainteresovanim subjektima (u daljem tekstu: učesnici javne rasprave) omoguće informacije o aktivnostima koje se planiraju i koje će se sprovesti u toku godine na nivou opštine i prikupe njihove potrebe u tim oblastima;
 - 2) javnim objavljivanjem nacrtu plana i programa razvoja opštine, budžeta i opštih akata, kojima se utvrđuju prava i obaveze građana, na način koji će biti dostupan svim učesnicima javne rasprave; programa javnih rasprava po pojedinim mjesnim zajednicama o potrebama lokalnog stanovništva, a posebno u stambenoj, komunalnoj, urbanističkoj i ekološkoj oblasti, obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj djelatnosti i dr.;
 - 3) obavještavanjem o načinu, rokovima, mjestu i vremenu održavanja sa potrebnim informacijama o predmetu javne rasprave;
 - 4) u opštinama gdje većinu ili značajan dio stanovništva čine pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, plan sadrži i način obezbjeđivanja učešća manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i na njihovom jeziku;
 - 5) obavezivanjem organa lokalne samouprave da razmotre sve prispjele komentare, predloge ili sugestije učesnika javne rasprave, sačine rezime komentara i stavova o prihvatanju, odnosno razlozima neprihvatanja, sačine izvještaj o rezultatima javne rasprave i uz nacrt plana i programa razvoja opštine, budžeta i opštih akata, kojima se utvrđuju prava i obaveze građana dostave predlagaču;
 - 6) obavezom da usvojeni dokumenti budu dostupni javnosti, a naročito licima sa posebnim potrebama koja za to iskažu interes.
- + **Vidi: [čl. 48. Zakona - 88/2009-25.](#)**

IX ODNOSI I SARADNJA LOKALNE SAMOUPRAVE I GRAĐANA

Standardi postupanja sa građanima

Član 111

(1) Organi lokalne samouprave obavezni su da obezbijede ostvarivanje prava i dužnosti lokalnog stanovništva na zakonit i efikasan način, uz poštovanje ličnosti i dostojanstva građanina.

(2) Odbornici, lokalni funkcioneri, službenici i namještenici obavezni su da se pridržavaju etičkog kodeksa.

+ **Vidi: [čl. 49. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Član 112

(1) Organi lokalne samouprave obavezni su da građanima u ostvarivanju njihovih prava i interesa daju potrebne podatke, objašnjenja i obavještenja.

(2) Davanje obavještenja ostvaruje se i putem tehničkih sredstava, brošura i sredstava javnog informisanja.

(3) Za postupanje u upravnim stvarima organi lokalne uprave su obavezni da javno istaknu standarde postupanja.

Član 113

(1) Lokalni funkcioneri i starješine organa lokalne uprave obavezni su da odrede vrijeme prijema građana.

(2) Na javnim objektima gdje su smješteni organi lokalne samouprave i javne službe mora biti istaknut naziv organa, odnosno javne službe.

(3) Na vidnom mjestu u organu, odnosno javnoj službi mora biti istaknut raspored prostorija.

(4) Na ulazu službenih prostorija mora biti istaknuto lično ime i zvanje, odnosno zanimanje službenika i namještenika.

(5) Zaposleni su obavezni da za vrijeme službe nose vidljive službene oznake sa ličnim imenom, slikom i zvanjem, u skladu sa propisom koji donosi ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave.

Primjedbe i pritužbe građana

Član 114

(1) Organi lokalne uprave dužni su da obezbjede knjigu utisaka i sanduče za primjedbe, predloge i pritužbe i prijem kod starješine organa, radi saopštavanja primjedbi ili prigovora na rad organa ili na nepravilan odnos službenika.

(2) Na podnijete primjedbe nadležni organ je dužan da pisano odgovori u roku od 15 dana od dana prijema primjedbi ili prigovora, ukoliko to građanin zahtijeva.

(3) Organi lokalne uprave kojima su upućene primjedbe obavezno ih jedanput mjesečno analiziraju i preduzimaju mjere za rješavanje problema zbog kojih se građani obraćaju.

+ **Sudska praksa**

Dekonzcentracija poslova uprave

Član 115

(1) Za obavljanje određenih poslova iz nadležnosti organa lokalne uprave, posebno u odnosu na ostvarivanje prava građana, organi uprave mogu organizovati rad u mjesnim zajednicama.

(2) Poslove iz stava 1 ovog člana, način i mjesto njihovog vršenja određuje glavni administrator.

(3) O načinu vršenja poslova iz stava 2 ovog člana građani moraju biti javno obaviješteni.

X ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I NEVLADINI ORGANIZACIJA

Član 116

(1) U cilju afirmisanja otvorenog i demokratskog društva, organi lokalne samouprave saraduju sa nevladinim organizacijama.

(2) Saradnja iz stava 1 ovog člana ostvaruje se naročito:

- 1) informisanjem o svim pitanjima značajnim za nevladin sektor;
- 2) konsultovanjem nevladinog sektora o programima razvoja lokalne samouprave i nacrtima opštih akata koje donosi skupština;
- 3) omogućavanjem učešća u radu radnih grupa za pripremu normativnih akata ili izradu projekata i programa;
- 4) organizovanjem zajedničkih javnih rasprava, okruglih stolova, seminara i sl.;
- 5) finansiranjem projekata nevladinih organizacija od interesa za lokalno stanovništvo, pod uslovima i po postupku propisanim opštim aktom opštine;
- 6) obezbjeđivanjem uslova za rad nevladinih organizacija, u skladu sa mogućnostima lokalne samouprave;
- 7) na drugi način propisan statutom opštine.

XI ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I JAVNIH SLUŽBI ČIJI JE OSNIVAČ DRŽAVA

Odnosi sa javnim službama

Član 117

(1) Organi lokalne samouprave ostvaruju saradnju sa javnim službama i drugim pravnim licima čiji je osnivač država, učestvuju u postupku utvrđivanja i sprovođenja planova i programa razvoja i daju predloge, sugestije i mišljenja u pogledu vršenja djelatnosti na teritoriji opštine.

(2) Organizacije iz stava 1 ovog člana obavezne su da opštinskim organima, na njihov zahtjev, dostave izvještaje o ostvarivanju planova i programa svoje djelatnosti na njihovoj teritoriji.

Član 118

(1) U slučaju neostvarivanja saradnje na način propisan ovim zakonom, nadležni organi lokalne samouprave mogu obavijestiti Vladu i zahtijevati preduzimanje odgovarajućih mjera.

(2) O preduzetim mjerama Vlada će obavijestiti nadležni organ lokalne samouprave u roku od 30 dana od dana prijema obavještenja.

XII ODNOSI ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE I DRŽAVNIH ORGANA

Član 119

Odnosi između organa lokalne samouprave i državnih organa zasnivaju se na međusobnoj saradnji i nadzoru državnih organa nad zakonitošću rada organa lokalne samouprave.

Član 120

U vršenju poslova i zadataka lokalne samouprave, koji se odnose na utvrđivanje i ostvarivanje sloboda, prava i dužnosti građana, nadležni državni organi vrše nadzor nad zakonitošću rada organa lokalne samouprave i imaju prava i dužnosti utvrđene zakonom.

Saradnja organa lokalne samouprave i državnih organa

Član 121

Organi lokalne samouprave u vršenju poslova iz svog djelokruga:

- 1) daju državnim organima inicijative za uređenje odnosa od značaja za lokalnu samoupravu i preduzimanje mjera od značaja za rješavanje pitanja u okviru prava i dužnosti lokalne samouprave;
- 2) daju predloge za preduzimanje aktivnosti državnih organa na razvijanju lokalne samouprave;
- 3) traže mišljenje od nadležnih državnih organa u vezi sa primjenom zakona koji su od neposrednog uticaja na razvoj i ostvarivanje lokalne samouprave i rad organa lokalne samouprave;
- 4) učestvuju u pripremi zakona i drugih akata čija je sadržina od interesa za ostvarivanje i razvoj lokalne samouprave.

Član 122

U ostvarivanju saradnje sa organima lokalne samouprave državni organi:

- 1) obavještavaju organe lokalne samouprave, po sopstvenoj inicijativi, ili na njihov zahtjev, o mjerama koje preduzimaju ili namjeravaju preduzeti u izvršavanju zakona i drugih propisa o zaštiti zakonitosti, pojavama koje ih narušavaju i mjerama za otklanjanje, o ostvarivanju prava građana na lokalnu samoupravu, kao i drugim pitanjima od neposrednog interesa za ostvarivanje lokalne samouprave i rad organa;
- 2) pružaju stručnu pomoć organima lokalne samouprave u vezi sa obavljanjem njihovih poslova;
- 3) traže izvještaje, podatke i obavještenja o obavljanju poslova u okviru prava i dužnosti lokalne samouprave, kao i drugim pitanjima koja su od interesa za ostvarivanje funkcije državnih organa;
- 4) vrše druge poslove, u skladu sa zakonom.

Član 122a

(1) Organi državne uprave dužni su da, u postupku pripreme zakona i drugih propisa i opštih akata kojima se uređuju položaj, prava i obaveze lokalne samouprave, nacрте, odnosno predloge zakona i drugih akata dostave opštini na izjašnjenje.

(2) Rok za izjašnjenje ne može biti kraći od 15 dana od dana dostavljanja akta iz stava 1 ovog člana.

+ **Vidi: čl. 50. Zakona - 88/2009-25.**

Član 123

(1) Organi lokalne samouprave, na zahtjev državnih organa, dužni su da dostavljaju podatke i obavještenja od značaja za ostvarivanje funkcija tih organa.

(2) Državni organi i organi lokalne samouprave ne mogu utvrđivati naknade za međusobno pružene usluge i razmjenu službenih podataka potrebnih za ostvarivanje njihovih funkcija.

Odnosi organa lokalne samouprave i Vlade

Član 124

(1) Vlada ima pravo da, do odluke Ustavnog suda, obustavi od izvršenja propis ili opšti akt skupštine ili predsjednika opštine, ako smatra da nije u skladu sa Ustavom i zakonom ili se njime ograničavaju Ustavom ili zakonom utvrđene slobode, prava i dužnosti građanina.

(2) Kad obustavi od izvršenja propis ili opšti akt, Vlada je dužna da, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana, pokrene postupak pred Ustavnim sudom.

(3) Ukoliko, u roku iz stava 2 ovog člana, Vlada ne pokrene postupak, propis ili opšti akt se primjenjuje.

+ Sudska praksa

Član 125

(1) Kada skupština opštine duže od šest mjeseci ne održava sjednice, ne izvršava odluke nadležnih sudova ili ne izvršava zakonom utvrđene obaveze čime se onemogućava ostvarivanje prava građana ili nanosi znatna materijalna šteta, Vlada će upozoriti skupštinu, da u određenom roku, obezbijedi ostvarivanje svojih funkcija, odnosno izvrši zakonom utvrđene obaveze.

(2) Ako skupština, u roku iz stava 1 ovog člana, ne uspostavi obavljanje svojih funkcija, odnosno ne izvrši zakonom utvrđene obaveze, Vlada će, na predlog ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave, raspustiti skupštinu.

(3) U slučaju raspuštanja skupštine, funkciju skupštine do njenog konstituisanja vrši odbor povjerenika, koji imenuje Vlada.

+ Vidi: čl. 51. Zakona - 88/2009-25.

+ Sudska praksa

Član 126

(1) U slučaju raspuštanja skupštine, predsjednik opštine raspisuje izbore u roku od 15 dana od dana raspuštanja.

(2) Ukoliko predsjednik opštine ne raspiše izbore u roku iz stava 1 ovog člana, izbore će raspisati Vlada.

+ Vidi: čl. 52. Zakona - 88/2009-25.

XIII SARADNJA I UDRUŽIVANJE LOKALNE SAMOUPRAVE

Sloboda udruživanja lokalnih samouprava

Član 127

U vršenju poslova iz sopstvene nadležnosti, lokalne samouprave mogu, na principima dobrovoljnosti i solidarnosti, slobodno sarađivati i udruživati sredstva za vršenje poslova od zajedničkog interesa, u cilju zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva.

Član 128

(1) Opštine mogu osnovati svoju asocijaciju opština za teritoriju Crne Gore.

(2) Asocijacijom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se asocijacija koju je osnovalo više od polovine opština.

+ Vidi: čl. 5. Zakona - 88/2009-25.

Član 129

(1) Upisom u evidenciju asocijacija opština stiče svojstvo pravnog lica.

(2) Organizacija, način rada i finansiranje asocijacije iz stava 1 ovog člana uređuje se statutom asocijacije.

(3) Obrazac i način vođenja evidencije asocijacije opština propisuje ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave.

Član 130

Opštine i asocijacija iz člana 128 ovog zakona, u okviru svojih nadležnosti, mogu slobodno saradivati sa lokalnim zajednicama i asocijacijama drugih zemalja, radi ostvarivanja zajedničkih interesa i udruživati se u regionalne i međunarodne organizacije lokalnih vlasti.

Međupštinska zajednica

Član 131

(1) Skupštine opština mogu, radi zajedničkog, ekonomičnijeg i efikasnijeg vršenja određenih upravnih poslova i poslova javnih službi osnovati međupštinsku zajednicu (u daljem tekstu: zajednica).

(2) Zajednica se osniva sporazumom skupština opština.

Član 132

Sporazum o osnivanju zajednice sadrži:

- 1) osnivače;
- 2) naziv i sjedište zajednice;
- 3) predstavljanje i zastupanje zajednice;
- 4) vrstu, obim i način obavljanja poslova;
- 5) organe zajednice, način rada i odlučivanja;
- 6) način finansiranja;
- 7) način vršenja nadzora od strane opština nad radom zajednice;
- 8) odgovornost zajednice za vršenje poslova;
- 9) javnost rada;
- 10) postupak istupanja iz zajednice;
- 11) prestanak rada zajednice;
- 12) druga pitanja od značaja za organizaciju i rad zajednice.

Član 133

Na akte o osnivanju i prestanku rada zajednice iz člana 131 ovog zakona saglasnost daje Vlada.

Član 134

Zajednica se upisuje u evidenciju koju vodi ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave.

Član 135

(1) Kada je sporazumom utvrđeno da zajednica rješava o pravima i obavezama građana u upravnim stvarima, protiv upravnih akata organa zajednice rješava glavni administrator opštine.

(2) Mjesna nadležnost glavnog administratora iz stava 1 ovog člana utvrđuje se u skladu sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku.

Član 136

Zaposleni u organima zajednice prava, obaveze i odgovornosti ostvaruju u organima opštine gdje je sjedište zajednice.

Član 137

U pogledu nadzora nad radom zajednice, shodno se primenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuju odnosi i saradnja organa lokalne samouprave i državnih organa.

XIV JAVNOST I TRANSPARENTNOST RADA

Član 138

(1) Javnost i transparentnost rada organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave i javnih službi obezbeđuje se:

- 1) objavljivanjem opštih i drugih akata u "Službenom listu Crne Gore" i na internet stranici jedinice lokalne samouprave;
- 2) objavljivanjem na internet stranici jedinice lokalne samouprave odluka o dodjeli poslova i usluga i zaključenih ugovora sa pravnim i fizičkim licima, kao i pojedinačnih odluka i drugih akata i ugovora zaključenih u postupku raspolaganja imovinom opštine;
- 3) neposrednim uvidom građana u akte i druge službene spise koji se tiču ostvarivanja funkcija lokalne samouprave i ostvarivanja prava građana;
- 4) učešćem građana u javnoj raspravi u postupku donošenja odluka i drugih akata kojima se uređuju pitanja od neposrednog interesa za lokalno stanovništvo;
- 5) organizovanjem različitih oblika edukacije građana;
- 6) na drugi način propisan statutom opštine.

(2) Način ostvarivanja prava i obaveza iz stava 1 ovog člana bliže se uređuje statutom, odlukom i poslovníkom skupštine jedinice lokalne samouprave.

+ **Vidi: čl. 2. Zakona - 38/2012-5.**

Član 139

(1) Organi lokalne uprave i javne službe obavezni su da upoznaju javnost o vršenju poslova iz svog djelokruga i izvještavaju je o svom radu putem sredstava javnog informisanja ili na drugi pogodan način.

(2) Davanje određenih podataka i izvještaja može se uskratiti samo ako bi to predstavljalo povredu dužnosti čuvanja državne, vojne ili službene tajne koji se odnose na zaštitu bezbjednosti i privatnosti građanina.

Član 140

Izvještaje, informacije i podatke o vršenju poslova organa lokalne uprave daje starješina organa ili lice koje on ovlasti i lično su odgovorni za njihovu tačnost i blagovremenost.

Član 141

Organi lokalne uprave obavezni su da javno objave održavanje savjetovanja ili drugih oblika stručne obrade i rasprave o pitanjima iz svog djelokruga, omogućće učešće građana i praćenje rada od strane sredstava javnog informisanja.

XV ZAŠTITA LOKALNE SAMOUPRAVE

Oblici zaštite

Član 142

(1) Svako ima pravo da podnese inicijativu pred Ustavnim sudom za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti opštih akata državnih organa, kojima se narušava pravo na lokalnu samoupravu utvrđeno Ustavom ili zakonom.

(2) Skupština opštine ima pravo da pokrene postupak ocjene ustavnosti i zakonitosti zakona i drugih opštih akata državnih organa, kojima se narušavaju prava na lokalnu samoupravu utvrđena Ustavom ili zakonom.

Član 143

Kada se pojedinačnim aktima ili radnjama državnih organa ili organizacija koje vrše javna ovlašćenja narušava pravo građana na lokalnu samoupravu i kada protiv takvih akata ili radnji nije predviđena druga sudska zaštita, nadležni organ opštine može podnijeti ustavnu žalbu Ustavnom sudu.

Član 144

Kada se usvojenim zakonom narušava pravo građana na lokalnu samoupravu, asocijacija iz člana 128 ovog zakona može podnijeti inicijativu predsjedniku Crne Gore da takav zakon ne proglasi.

+ **Vidi: [čl. 33. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave

Član 145

(1) Radi ostvarivanja unapređenja lokalne samouprave u opštini se osniva Savjet za razvoj i zaštitu lokalne samouprave (u daljem tekstu: Savjet).

(2) Članove Savjeta bira skupština opštine iz reda istaknutih i uglednih građana opštine i stručnjaka iz oblasti od značaja za lokalnu samoupravu.

(3) Savjet ima pravo da državnim organima, organima lokalne samouprave i javnim službama podnosi predloge za unapređenje i razvoj lokalne samouprave, podizanje nivoa kvaliteta javnih usluga, zaštitu Ustavom i zakonom utvrđenih prava i dužnosti opštine i zaštitu sloboda i prava lokalnog stanovništva.

(4) Organi i službe iz stava 2 ovog člana dužni su da se izjasne o predlozima Savjeta u primjerenom roku, a najduže u roku od 60 dana od dana podnošenja predloga.

(5) Statutom opštine i aktom o osnivanju Savjeta bliže se utvrđuju prava i dužnosti, sastav i način izbora i rada Savjeta i druga pitanja od značaja za njegovo funkcionisanje.

XVI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 146

Statuti i drugi opšti akti opština uskladiće se sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

+ **Vidi: [čl. 1. Zakona - 28/2004-2.](#)**

Član 147

Zakoni i drugi propisi kojima se utvrđuju poslovi iz sopstvene nadležnosti lokalne samouprave usaglasiće se sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 148

Propise za izvršavanje ovog zakona ministarstvo nadležno za poslove lokalne samouprave donijeće u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 149

(1) Prve izbore za odbornike u skupštinu opštine i predsjednika opštine, u skladu sa ovim zakonom, raspisuje predsjednik Republike.

(2) Konstitutivnu sjednicu skupštine opštine, izabranu po odredbama ovog zakona, saziva dosadašnji predsjednik opštine, u roku od 15 dana od dana izbora odbornika.

(3) Ako konstitutivna sjednica nije sazvana u skladu sa stavom 2 ovog člana, sjednicu će zakazati predsjednik Vlade.

Član 149a

(1) Prve izbore za odbornike u skupštinu opštine i predsjednika opštine, u skladu sa ovim zakonom, u opštinama: Andrijevića, Bar, Berane, Bijelo Polje, Danilovgrad, Kolašin, Plav, Plužine, Pljevlja, Rožaje, Ulcinj i Šavnik, predsjednik Republike raspisaće istovremeno sa raspisivanjem izbora za poslanike u Skupštinu Republike Crne Gore u 2006. godini.

(2) Odbornicima u skupštini opštine i predsjedniku opštine, u opštinama iz stava 1 ovog člana, produžava se mandat do izbora odbornika i predsjednika opštine koji će se održati u smislu stava 1 ovog člana.

+ **Vidi: [čl. 1. Zakona - 13/2006-1.](#)**

Član 150

Poglavlje "V ORGANI OPŠTINE" osim člana 47 stav 4 i člana 52 ovog zakona primjenjivaće se od sprovođenja narednih izbora za odbornike u skupštinu opštine i izbora za predsjednika opštine, u skladu sa zakonom.

+ **Vidi: [čl. 2. Zakona - 28/2004-2.](#)**

Član 151

(1) Uspostavljanjem nove organizacije i vršenja poslova lokalne uprave, glavni administrator će preuzeti drugostepeni upravni postupak iz sopstvene nadležnosti lokalne samouprave.

(2) Ako je upravni postupak za ostvarivanje prava započeo, a nije završen pred organima lokalne uprave okončaće se do pravosnažnosti po dosadašnjim propisima.

Član 151a

Statuti i drugi opšti akti opština uskladiće se sa ovim zakonom, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

+ **Vidi: [čl. 53. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Član 151b

(1) Predsjednici opština, gradonačelnik Glavnog grada i gradonačelnik Prijestonice, izabrani u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi ("Službeni list RCG", br. 42/03, 28/04, 75/05 i 13/06) i Zakonom o izboru predsjednika opštine ("Službeni list RCG", br. 42/03), nastaviće da obavljaju ovu funkciju do isteka mandata na koji su izabrani.

(2) Na lica iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni list RCG", br. 42/03, 28/04, 75/05 i 13/06), koje se odnose na obavezu podnošenja građanima izvještaja o radu i ostvarivanju funkcija lokalne samouprave (član 57 stav 1 tačka 8), odgovornost građanima za svoj rad (član 59 stav 1) i

prestanak mandata putem opoziva i pokretanjem postupka povjerenja do isteka mandata (čl. 61-64).

(3) Nakon isteka mandata predsjednika iz stava 1 ovog člana, skupština bira predsjednika opštine, gradonačelnika Glavnog grada i gradonačelnika Prijestonice do kraja mandata skupštine, u skladu sa ovim zakonom.

+ **Vidi: [čl. 53. Zakona - 88/2009-25.](#)**

Član 152

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lokalnoj samoupravi, osim poglavlja "V Organizacija i rad organa opštine" ("Službeni list RCG", br. 45/91, 16/95 i 23/96) izuzev člana 36 u tom poglavlju i Zakon o prenošenju poslova državne uprave na organe lokalne uprave ("Službeni list RCG", broj 30/92).

+ **Vidi: [čl. 3. Zakona - 28/2004-2.](#)**

+ **[Sudska praksa](#)**

Član 153

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".